

2. Геник М. Актуальність морального виховання учнів засобами народознавства /М. Геник // Початкова школа. – 2007. – №7. – с. 46 – 49
- 3 Мосіяшенко В. А. Українська етнопедагогіка: Навч. посіб. / В. А. Мосіяшенко. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2005. – 176 с

УДК 159.923.5

ЯМЧУК Т.Ю.
ВОРОНОВА О.Ю.
Мукачівський державний університет, Україна

ДО ПРОБЛЕМИ ДОСЛІДЖЕННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У сучасних умовах, коли освіта набуває високого статусу вже зі своєї першої ланки – дошкільної, зростає роль педагога-вихователя. Це викликає потребу в підвищенні вимог до якості підготовки майбутніх вихователів.

У психології цілий ряд робіт присвячено дослідженню професійної готовності майбутніх освітян. Вивченням даної проблеми займалися Г. О. Балл, О. Ф. Бондаренко, К. К. Платонов, М. В. Савчин, С. Л. Рубінштейн, Д. Н. Узнадзе, Ф. Н. Гоноболін, Н. В. Кузьміна, О. І. Щербаков та інші.

У науковій літературі розрізняють готовність функціональну та особистісну; психологічну та практичну; тимчасову та довготривалу; загальну та спеціальну; соціально-психологічну; моральну та професійну (Б. Г. Ананьєв, А. О. Деркач, Ф. Н. Гоноболін, О. М. Дьяченко, Л. О. Кандибович та ін.).

На сучасному етапі вивчення готовності вихователя до професійної діяльності здійснюється за такими напрямками: створення професіограми вихователя; розробка змісту, форм і методів формування педагогічних умінь та навичок; конкретні напрямки діяльності вихователя; вивчення педагогічних умінь, необхідних для виконання різноманітних функцій вихователя.

О. Г. Мороз, досліджуючи готовність освітян, під педагогічною діяльністю розуміє «сукупність усвідомлених дій педагога, спрямованих на задоволення своїх педагогічних потреб та інтересів». Він переконаний, що результат професійної діяльності педагога більшою мірою залежить від його готовності. Учений зміст даного поняття пов'язує з низкою морально-психологічних рис педагога, із розумовими та педагогічними здібностями, із комплексом суспільно-політичних, спеціальних та психолого-педагогічних знань, із наявністю методичних умінь та навичок, які необхідні педагогу в його діяльності [4].

На думку науковця, готовність до педагогічної діяльності можна подати у вигляді такої системи: психологічна готовність (потреба в педагогічній діяльності, внутрішнє прийняття вимог діяльності, усвідомлення відповідності особистих якостей вимогам діяльності, усвідомлена мотивація особистого прагнення до даної спеціальності, морально-психологічна готовність до праці педагога); теоретична підготовленість до педагогічної діяльності (наявність глибоких знань основ наук, певний рівень розвитку, підготовка в певній галузі знань, знання вимог спеціальності до особистих рис та здібностей, володіння знаннями та методами постійного поповнення знань); практична готовність до професії педагога (уміння планувати та організовувати виховну роботу з дітьми, уміння застосовувати раніше набуті знання,

уміння та навички на практиці, формування нових умінь та навичок); ідейно-політична підготовка, світогляд та загальна культура педагога; необхідний рівень розвитку педагогічних здібностей, які містять такі компоненти як, педагогічна спостережливість, педагогічна уява, вимогливість, педагогічний такт, розподіл уваги, організаторські здібності. професійно-педагогічна спрямованість особистості педагога.

При розгляді даної проблеми багато психологів звертало велику увагу на структуру готовності до професійної діяльності, а саме, А. О. Деркач, Л. Б. Орбан виділяють такі компоненти: мотиваційний – позитивне ставлення до певного виду діяльності, бажання ним займатися; когнітивний – наявність необхідних знань, уявлень; гностичний – володіння способами та прийомами, що необхідні в даному виді діяльності; емоційно-вольовий – самоконтроль, здатність відчувати задоволення від роботи; оцінний – самооцінка своєї професійної діяльності О. М. Дьяченко та Л. О. Кандибович у структурі професійної готовності, як складного психологічного утворення, виділяють такі компоненти: мотиваційний; орієнтаційний; операційний; вольовий; оцінний [2].

Зазначені погляди дають можливість трактувати готовність до професійної діяльності майбутніх освітян, як – синтез властивостей особистості, складне особистісне утворення, систему, що має мотиваційний, змістовно-процесуальний, виконавський компоненти (Л. В. Кондрашова, О. Г. Мороз, В. О. Сластьонін та інші) [3].

Отже, під готовністю вихователя до професійної діяльності ми розуміємо багатокомпонентне утворення, складові якого взаємопов'язані та взаємозалежні. Таким чином, проблема готовності до професійної діяльності вихователів є психолого-педагогічною; до змісту й структури готовності науковці, як педагоги, так і психологи, мають власні концептуальні підходи, при цьому всі вони одностайні в тому, що готовність є складною системою. Готовність до діяльності тісно пов'язана з компетентністю, оскільки остання більшістю науковців розуміється як здатність діяти. Тож, сучасна людина має бути компетентною, тобто готовою реалізувати себе в певному виді діяльності.

Аналіз проблеми готовності вихователів до професійної діяльності надає можливість усвідомити різні підходи науковців до даного питання, обрати з поміж низки, запропонованих ученими класифікацій таку, яка була б прийнятною для формування готовності вихователів до професійної діяльності в полікультурному середовищі.

Список використаних джерел

1. Гончаренко Л. А. Полікультурна досвідченість педагога: теорія і практика / Л. А. Гончаренко – За ред. В. В. Кузьменка. – Херсон: РПО, 2009. – 136 с.
2. Дьяченко М. И. Психологическая проблема готовности к деятельности. / М. И. Дьяченко, Л. А. Кандибович. – Минск: БГУ, 1976. – 325.
3. Мороз О. Г. Підготовка майбутнього вчителя: зміст та організація. Навч. посібник / О. Г. Мороз, В. О. Сластьонін, Н. І. Філіпенко – К.: НПУ, 1997. – 168 с.
4. Навчальний процес у вищій педагогічній школі: Навч. посібник / За заг. ред. О. Г. Мороза. – К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2001. – 337 с.



МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>